

III. MELLÉKLET

A nemzeti támogatási program végrehajtásával kapcsolatos jelentéstétel

Pénzügyi év: 2017		
Az értesítés kelte: 2018.02.28.	Felülvizsgálat száma: 4	Tagállam: Magyarország (HU)

A. Átfogó értékelés:

A nemzeti támogatási program támogatásai a 2017. pénzügyi évben elősegítették a magyar szőlő-bor szektor versenyképességének javítását. Ahogy azt a támogatási programunkban is jeleztük, a versenyképességünket alapvetően a minőségi alapanyagot adó, és gazdaságosabban művelhető ültetvények számának növelése jelenti. Ezen túlmenően – a rendelkezésre álló keretekhez mérten – a pincék technológiai fejlesztése is hozzájárult a versenyképességünk növeléséhez.

A versenyképességünk javulását alátámasztja, hogy az elmúlt időszakban sikerült exportpiacainkat megőrizni, értékben növelni, még úgy is, hogy az elmúlt évek kedvezőtlen éjáratai miatt a termésmennyiség az 5 éves átlagos mennyiséget sem érte el.

A 2017. pénzügyi évben a támogatások túlnyomó többsége (94,7%-a) a termelés szerkezetének megújítását szolgálta a szőlő szerkezetátalakítás és -átállítás intézkedésen keresztül. A keret 4,1%-a szolgálta a melléktermékek ellenőrzés melletti kivonásának egy eszközét: a lepárlás támogatását. A keret fennmaradó részét (1,2%) az egyes borászati termékek harmadik országokban történő promóciójának támogatására fordítottuk.

Magyarország a számára előirányzott keretet közel 100%-ban felhasználta. A hatékony és minél teljesebb felhasználást nagyban segítette a kisebb módosításokat, átcsoportosításokat rugalmasan kezelő jogszabályi háttér és bizottsági gyakorlat.

B. A javasolt intézkedések végrehajtásának feltételei és eredményei

(1b) Promóció harmadik országokban az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban:

A végrehajtás feltételei:

Az intézkedés során az alábbi intézkedések támogathatóak:

- a) PR-tevékenységek, promóciós és reklámtevékenységek különösen a közösségi termékek előnyeinek kiemelésével, főként a minőség, az élelmiszer-biztonság és a környezetbarát jelleg tekintetében;
- b) nemzetközi jelentőségű eseményeken, vásárokon, kiállításokon való részvétel;
- c) tájékoztató kampányok különösen az eredetmegjelölésekre, a földrajzi jelzésekre és a biotermelésre vonatkozó közösségi rendszerekre vonatkozóan;
- d) új piacok felmérése a piacbővítés érdekében;
- e) a tájékoztató és promóciós intézkedések eredményeit felmérő tanulmányok.

A tájékoztató és promóciós tevékenységek oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel rendelkező vagy a borszőlő fajtájának jelzésével ellátott borászati

termékekhez kapcsolódnak. A kedvezményezett programjavaslataikban vállalják az érintett termékek származásának feltüntetésére vonatkozó előírásoknak való megfelelést, ami az ellenőrzések alapját képezi, és biztosítja a végrehajtás során szükséges tudatosságot.

Az érintett célországok a következők: Amerikai Egyesült Államok, Japán, Kanada, Kínai Népköztársaság és az Oroszországi Föderáció. Az eddigi beszámolók és elszámolások alapján a táblázatban összefoglalt eredményekről tudunk beszámolni.

A programok során a 2017. pénzügyi évben végrehajtott intézkedéseket az VIII. melléklet foglalja össze.

A támogatás igénylésével kapcsolatos egyéb feltételeket az egyes borászati termékek harmadik országokban történő promóciójának támogatásáról szóló 4/2015. (II. 19.) FM rendelet szabályozza.

Eredmények:

Kedvezményezett száma (db)	Célpiaconok	A programok összköltsége (eEUR)	Unió támogatás összege (eEUR)
7	Kanada, Kína, Svájc, USA	685 104,68	342 552,34

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

A programmal kapcsolatban a támogatás megkezdése utáni 5. évre tettünk vállalásokat. Mivel a program negyedik éve fut, ezért az ezzel kapcsolatos eredményeket még nem ismertetjük.

Állami támogatás:

Nem volt

(2a) Szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása az 1308/2013/EU rendelet 46. cikke (3) bekezdésének a), b) és d) pontjával összhangban:

A végrehajtás feltételei:

1. A támogatott tevékenységek:
 - a. fajtaváltás, ideértve az átoltással történő fajtaváltást is,
 - b. a szőlőültetvények áttelepítése,
2. A támogatás igényléséhez borvidéki tervet, illetve ennek megfelelő egyéni tervet kellett készíteni.
3. A támogatási minden esetben átalányösszeg volt, amelyet szakmai szervezetek által elkészített, és a kifizető ügynökség (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, 2017 januárjától Magyar Államkincstár) által ellenőrzött számítások alapján a Vidékfejlesztési Minisztérium (2014 júniusától Földművelésügyi Minisztérium) határozott meg.
4. A kifizető ügynökség elsőként a beérkező egyéni terveket bírálta el a beérkezés sorrendjében.

A támogatás igénylésével kapcsolatos egyéb feltételeket a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és -átállításához a 2012/2013 borpiaci évtől igényelhető támogatás feltételeiről szóló 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

Tevékenység megnevezése	Kifizetett kérelmek száma	Támogatásban részesített területnagyság (ha)	Kifizetett támogatás összege (euró)	Átlagos összeg EUR/ha
Fajtaváltás	1 356	1 472,73	13 085 013	8 885
Ültetvény áttelepítése	1 159	1 720,21	14 459 492	8 406
Ültetvény támrendszerének létesítése	-	-	-	-
Ültetvény támrendszerének korszerűsítése	-	-	-	-
Összesen:	2 515	3 192,94	27 544 505	8 627

Az intézkedés keretében 2 200 egyéni terv beérkezésére és évente 2 000 hektár szőlőterület megújulásával számoltunk a Nemzeti Támogatási Programban. A meghatározott célokat az egyéni tervek tekintetében 14,3%-ban, míg a megújított szőlőterület nagysága vonatkozásában 59,6%-kal túlteljesítettük.

(8) Melléktermék-lepárlás az 1308/2013/EU rendelet 52. cikkével összhangban

A végrehajtás főbb feltételei:

1. A támogatást csak a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által a 70/2012. VM rendelet 11. § (1) bekezdése szerint bejelentést tevő lepárlóüzem igényelhetette, amely borászati melléktermékből ipari célú nyers alkoholt állít elő.
2. Támogatás a 70/2012. VM rendelet 9-10. §-ai szerint átvett borászati melléktermékekből, illetve a 70/2012. VM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján leadott borból (a továbbiakban: bor) lepárlással előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége alapján volt igényelhető.
3. Nem lehetett igényelni támogatást azon alkoholmennyiség után, amely meghaladja azoknak az adott borpiaci évben termelt borok alkoholtartalmának 10 százalékát, amelyek termelése során keletkezett melléktermékek, illetve borok támogatott lepárlás útján kerülnek megsemmisítésre.
4. A lepárlóüzem havonta legfeljebb egy alkalommal benyújtott, egy időszakra vonatkozó támogatási kérelem alapján volt jogosult támogatásra.
5. Egy támogatási kérelemnek legalább egy teljes naptári hónap alatt előállított ipari célú nyers alkohol mennyiségre kellett vonatkoznia.
6. A támogatási kérelem benyújtásának legkorábbi időpontja az adott borpiaci év október 5-e, legkésőbbi időpontja pedig ugyanazon borpiaci év augusztus 30-a volt.
7. Az MVH a támogatási kérelmeket a beérkezés sorrendjében bírálta el.

A végrehajtás egyéb feltételeit a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonásáról és támogatással történő lepárlásáról szóló 70/2012. (VII. 16.) VM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

A 2016-os pénzügyi évre vonatkozó főbb értékek, mennyiségek a következők:

Tevékenység megnevezése	A kivont melléktermék mennyisége (tonna, illetve hl)	Az előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége (hektoliterfok)	A kifizetett támogatás összege (euró)
Szőlőtörköly	30 650	879 777	967 755
Borseprő	47 945	464 491	232 245
Bor	0	0	0
Összesen:	-	1 344 268	1 200 000

A támogatás mértéke:

- Szőlőtörkölyből lepárolt nyersalkohol esetén: 1,1 EUR/%vol./hl;
- Borseprőből lepárolt nyersalkohol esetén: 0,5 EUR/%vol./hl.

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

Magyarországon évente – a szőlőtermesztés mennyiségének függvényében – 20-32 ezer tonna szőlőtörköly, illetve 50 000-150 000 hektoliter borseprő lepárlás útján történő megsemmisítéséről kell gondoskodni.

C. Következtetések (és adott esetben a tervezett módosítások)

A szőlő-bor nemzeti támogatási program hatékonyabb végrehajtásával kapcsolatos észrevételeinket a korábbi támogatási program eddigi évei során folyamatosan közöltük a Bizottsággal, amely azokat jelentős mértékben el is fogadta. Ezt a támogatási keret közel 100%-os kihasználása is mutatja.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy folytatni kell az ültetvények korszerűsítését, mert versenyképességünkre ez az intézkedés van leginkább hatással.

A beruházások iránti igény jelentősen nőtt az elmúlt évek során. Ennek következtében a 2016-os pénzügyi évtől kezdődően a borászati gépek és berendezések támogatási lehetőségeit a vidékfejlesztési források terhére biztosítjuk.

Célunk, hogy a jövőbeni forrásainkat a szőlőültetvények szerkezetátalakítási és szerkezetátállási programra összpontosítsuk, mivel a minőségi alapanyag megléte elengedhetetlen a versenyképesség javításához.